

Til Folketingets ældreordførere

7. februar 2022 • MJ

Kære ældreordfører

Vi ser for tiden en meget bekymrende tendens til, at flere borgmestre rundt om i landet giver udtryk for, at løsningen på de store rekrutteringsproblemer og en skrantede ældrepleje er, at pårørende træder til og selv hjælper deres ældre familiemedlemmer.

Ældre Sagen har fået gennemført en undersøgelse om pårørende, som viser, at 1.132.000 danskere, svarende til 24 pct. af befolkningen over 18 år, aktuelt hjælper en eller flere ældre og har hjulpet gennem flere år. Undersøgelsen viser endvidere, at pårørende til ældre i høj grad er erhvervsaktive personer i alderen 50–59 år. Ca. hver femte hjælper 3-4 dage om ugen eller hver dag, og undersøgelsen viser, at pårørende generelt ser det at hjælpe som noget helt naturligt at gøre. Undersøgelsen viser i al sin tydelighed, at pårørende skam er i gang med at hjælpe: <https://www.aeldresagen.dk/presse/viden-om-aeldre/analyser-og-undersogelser/2022-undersogelse-paarørende-2021>

Det er derfor på høje tid at sige stop til de borgmestre og andre, der forestiller sig, at genopretningen af en presset ældrepleje skal ske ved at flytte presset og opgaverne over på pårørende. Pårørende har ikke brug for flere opgaver, men har derimod brug for anerkendelse og støtte. Pårørende er velfærdssamfundets usynlige hær, de er ofte på banen, inden den formelle ældrepleje kommer ind i billedet, og de løfter en stor samfundsmæssig opgave, når de gør rent, køber ind og hjælper med it og transport mv. Pårørendes viden og indsats er af afgørende betydning for svækkede og syge ældres livskvalitet og er til stor hjælp for personalet. Derfor er det Ældre Sagens holdning, at samarbejdet mellem personale og pårørende skal styrkes og forbedres.

For nogle pårørende (19 pct.) er det at hjælpe også noget, der slider og belaster de pårørende selv. Hvis ikke vi støtter, anerkender og hjælper de pårørende, risikerer vi mere sygdom og nedslidning blandt pårørende, hvilket på sigt kan betyde, at flere pårørende får behov for sundhedsydelse, får dårligere livskvalitet og evt. vælger at gå ned i tid eller melder sig syge.

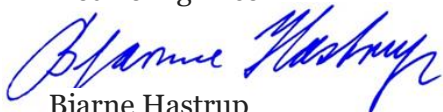
For at forhindre dette skal Danmark anerkende og styrke pårørende ved at sikre pårørendes ret til inddragelse, information og støtte i en ny ældrelov. Det kan fx ske med inspiration fra Norge, hvor kommunerne har pligt til at informere, inddrage og støtte pårørende:

Helse- og omsorgstjenesten skal ha systemer og rutiner, som legger til rette for informasjon, samtale og dialog med pårørende. Dette gjelder, enten pårørende har rollen som informasjonskilde, representant for pasienten/brukeren, omsorgsgiver eller støtte for pasienten/brukeren eller pårørende er berørt og har egne behov for støtte. Rammer og muligheter for dialog med den enkelte pårørende er ledelsens ansvar og må kommuniseres til pasienter, brukere og pårørende.

<https://www.helsedirektoratet.no/veiledere/parorendeveileder/helseforetak-og-kommuners-plikter-overfor-parorende>

Med dette brev vil vi gerne opfordre dig til at arbejde for at sikre pårørende anerkendelse og støtte.

Med venlig hilsen

Bjarne Hastrup
Adm. direktør